

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย
เรื่อง การมอบอำนาจการเปรียบเทียบปรับ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้มีหนังสือเพื่อขอหารือแนวทางการมอบอำนาจการเปรียบเทียบปรับของราชการส่วนท้องถิ่นหนึ่งให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นอีกแห่งหนึ่ง

ด้วย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้จัดประชุมคณะกรรมการเปรียบเทียบจังหวัด โดยในการประชุมดังกล่าวคณะกรรมการมีการหารือในที่ประชุม กรณีพื้นที่การปฏิบัติงานทับซ้อน ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาล ซึ่งการปฏิบัติงานมีพื้นที่ทับซ้อน ทั้งในกรณีเหตุรำคาญ เหตุร้องเรียน และมีการนำคดีต่าง ๆ เข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการเปรียบเทียบเพื่อพิจารณา ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ที่ประชุมจึงมีความเห็นว่าสมควรเสนอให้องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล มอบอำนาจให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการเปรียบเทียบคดีแทน เนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดรับผิดชอบพื้นที่ทั้งจังหวัด

ในการนี้ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการ จึงขอหารือมายังท่านเพื่อพิจารณาตามข้อกฎหมายในประเด็นดังกล่าวสามารถดำเนินการมอบอำนาจได้หรือไม่

กรมอนามัยได้วิเคราะห์ข้อกฎหมายและประเด็นข้อหารือประกอบการพิจารณาให้ความเห็น ดังนี้

๑. ความเห็นในประเด็นข้อหารือ

ข้อหารือ : องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล สามารถมอบอำนาจให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการเปรียบเทียบคดีแทน ได้หรือไม่

ความเห็น : กองกฎหมาย กรมอนามัย ได้นำเสนอประเด็นดังกล่าวต่อคณะอนุกรรมการบริหารและขับเคลื่อนการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ในการประชุมครั้งที่ ๑๒ - ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ซึ่งที่ประชุมได้มีความเห็น ดังนี้ แม้ว่ามาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้บรรดาค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขถือเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งหากอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถรับมอบอำนาจในการเรียกเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าตอบแทนหรือรายได้อื่นใด แทนราชการส่วนท้องถิ่นอื่นได้ แต่ตามมาตรา ๘๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม การมอบอำนาจในการเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขนั้น คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจมอบหมายการเปรียบเทียบปรับให้แก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้สำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งมีได้บัญญัติให้มอบอำนาจการเปรียบเทียบปรับของเจ้าพนักงานท้องถิ่นต่อกับราชการส่วนท้องถิ่นอื่นได้ อีกทั้งการมอบหมายของคณะกรรมการเปรียบเทียบให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมาย

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/๖๖๔๔ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔ ซึ่งกรมอนามัยมีถึงนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด

ขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล เป็นการมอบอำนาจเฉพาะบุคคล ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการมอบอำนาจ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดว่า ผู้มอบอำนาจอาจมอบอำนาจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่อยู่ในอำนาจหน้าที่การปฏิบัติราชการของตนเอง เว้นแต่บางกรณี เช่น เรื่องที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจเฉพาะหรือเป็นเรื่องที่โดยสภาพไม่อาจมอบอำนาจได้ เป็นต้น เพราะฉะนั้น ตามที่กล่าวถึงข้างต้น อำนาจในการเปรียบเทียบปรับตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเป็นอำนาจเฉพาะของคณะกรรมการเปรียบเทียบ และมีบทบัญญัติกำหนดให้มีเพียงคณะกรรมการเปรียบเทียบเท่านั้นที่สามารถมอบอำนาจในการเปรียบเทียบให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น ดังนั้น แม้ว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลจะได้รับมอบหมายอำนาจจากคณะกรรมการเปรียบเทียบแล้ว ก็ไม่สามารถมอบอำนาจต่อให้แก่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้

ในกรณีที่คณะกรรมการเปรียบเทียบประสงค์จะมอบอำนาจในการเปรียบเทียบให้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เนื่องจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข นั้น คณะกรรมการเปรียบเทียบโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘๕ วรรคสาม สามารถมอบอำนาจในการเปรียบเทียบในแก่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเจตนาตามบทบัญญัติดังกล่าว มีจุดประสงค์เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นผู้ออกคำสั่งทางปกครองเป็นผู้ดำเนินการเปรียบเทียบด้วยตนเอง ดังนั้น ในทางปฏิบัติ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งดูแลพื้นที่ในเขตอำนาจทับซ้อนกับราชการส่วนท้องถิ่นอื่นจะไม่สามารถออกคำสั่งทางปกครองโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขได้ ส่งผลให้ไม่สามารถเปรียบเทียบปรับได้เช่นกัน

กองกฎหมาย กรมอนามัย

๑๓ กันยายน ๒๕๖๔

หมายเหตุ : ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้

